



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Ignatius, pulso Photio, restitutus ope Hadriani II. Bulgariam sibi addici curavit in octava Synodo. Hadrianus minas excommunicationis intentat. Photius, post obitum Ignatij recepta sede, Joannis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ctum tandem sortita est, postquam Romanorum patientiam morosa Constantinopolitanorum ludificationes exhauerunt. Etenim cum à Nicolao I. Michaël Imperator Legatos impetrasset, in eum finem, ut unà cum Synodo in Oriente cogenda, Ignatij Patriarchæ exauctorationem, & adulterium Photij, id est, Constantinopolitanæ sedis incubationem, consensu suo firmarent, Nicolaus non insuperhabuit sedis suæ jura; quin potius provinciarum Illyrici, Macedonia, Thessaliæ, Achaïæ, Epiri, & Sicilia petitionem renovavit. Verum nulla tam honestæ expostulationis habita ratione, à Bulgaria (quæ erat Illyrici non contemenda portio, & recens ad fidem converso Rege Michaële ad Romanæ Ecclesiæ dispositionem accesserat) per vim à Constantinopolitanis fuit deturbatus.

Nicolaus Lep. 1.

Anastaf. in vita Photi. II & in Præfat. Syn. viii.

Hadriani II. in ep. ad Basilium, quæ erat sub finem Concilij 3. editionis Anast. Favore usque frater & cognatus in Bulgariam regione confederat presumpsit anathematis. Infra: Sacerdos manu iam dictum Præsulum h. illius regionis distictus saluberrimus monita quædam coercere, alioqui nec ipse canoniceam fugiet ultionem. & q. qui suspensus vel alterius officij sibi nomen illic usurpant, cum excommunicatione, quæ sem tenentur afflicti, oritur propterea quod iactura carolus. Ioannes VIII. ep. 199. 100. & 101. Ad. 3. & 4. Concilii sub Photio habuit, apud Baron. an. 860. Ioannes epist. 130. ad Basil.

VI. Successit huic injuriæ Ignatij vitium: qui licet Romanæ sedis beneficio & auctoritate in octava Synodo, detruso Photio, Ecclesiam suam repperit, tamen à Legatis Romanæ rependeret restitutâ Bulgariâ, (ceteras enim provincias Pagani & Saraceni miserè lacerabant) adeo se alienum præstitit, ut subornatis Vicariis trium sedium Patriarchalium Alexandria, Antiochiæ, & Hierosolymorum, eam Diocesim sibi ab iis addici curaverit, reclamantibus licet Romanæ sedis Legatis, qui de hac re secum agi non posse, utpote mandato destitutis, contendebant, & per summam injuriam antiquissima Ecclesiæ Romanæ jura & recentem possessionem convelli. Qui motus animi fuerit Hadriano II. ipse ostendit epistola ad Basilium Macedonem Imperatorem, qua Ignatio abstentionem minatur, nisi à Bulgaria discesserit. Ignatij obitu Orientis statum immutavit. Photius anathemate toties ictus, & ab octava Synodo totius orbis suffragijs discinctus, Constantinopolitanam sedem per gratiam Principis repetit, accedente Sacerdotum consensu. Interpellatur Ioannes VIII. ut Decreto suo omnium votis pro pace illius Ecclesiæ suffragetur. Annuit ille, non reseisus quidem tot judicij à Nicolao & ab octava Synodo adversus Photium redditis, sed earum damnationum indulgentiâ concessâ; ea tamen lege, ut Bulgariam Ecclesia Romana reciperet, alioqui Photium excommunicationis pœna constringeret. Photius conditionem adjunctam adeo non implevit, ut in ea Synodo quæ ad ejus restitutionem sancendam coacta est Constanti-nopoli, confidentibus apostolicæ sedis Legatis, Bulgaricæ Diœceseos quæstio,

quasi de finibus Imperij ageretur, ad Imperatorem sit remissa; & insuper sancitus canon, ne abstenti à Photio in communionem susciperentur à Romano Pontifice. Basilium Imperator Græca fraude Ioanni os sublinire se posse putavit, & suo officio defungi, si literis suis testaretur per se liberum esse Pontifici ut Bulgariam retineret. Interim tamen nec revocati sunt Episcopi quos sedes Constantinopolitana ijs provincijs præfecerat; & summis est Michaël Rex Bulgarorum, qui eorum ministerio Ecclesias suas procurandas Ioanni contestaretur; adeo ut & voti reatum, & schismatis crimen, Michaëli Pontifex exprobrandum duxerit. Itaque & Bulgaricæ Diœceseos restituit denegata, & suæ communionis impertiendæ abstentis à Photio arbitrium præcisum, adeo Ioannem commovit, ut Photium anathemate feriret; quem admodum docet Formosi Pontificis epistola ad Stylianum. Ex eo tempore interrupta sunt communionis confortia; & Leo Imperator, Basilij filius, velut opimis quibusdam spolijs de Ecclesia Romana relatis, Notitiam episcopatum qui ordinationi Constantinopolitanæ Ecclesiæ subiacent, ijs provincijs auxit quæ, ut ipse loquitur, à Romana Diœcesi avulsa sunt.

Ioannes epist. 197. ad Michaelem, & in Appendice ep.

Formosus ep. ad Stylianum; Formosus anathematis Photium demeruit, quando ille sedente Eugenio & ejus fratre, qui pro rebus Bulgaria venerunt. Notitia Leonis Imper. L. 1. tit. 1. Græco-Romani Imperatoris & c. in: Peragat dioceses.

OBSERVATIO STEPHANI BALUZII.

IN QUO prorsus Holstenio visum est, quod in hoc capite adnotatum est schisma Orientalium fluxisse ex controversia que inter Summos Pontifices & Orientalem Ecclesiam exarlit ob Diœceses malo more usurpatas, & Episcopo Romano per vim ablatas. Istam quidem criminationem fortiter repulit illustrissimus Archiepiscopus, adeo ut ope nostra nequaquam indigeat, satisque sit monuisse lectorem ut adeat Responsum ejus ad Notas Holstenij, quæ edita est inter Prolegomena. Quid si vir præci moris amantissimus, majorum nostrorum qui regnante S. Ludovico vixerunt exemplum secutus, causas illius schismatis imputasset avaritiæ superbiæque Romanorum? Tunc videlicet data fuisset bella occasio invehendi in hominem. Avo namque sancti Ludovici Francorum Regis, Capitula provinciarum Remensis, Senonensis, & Rothomagensis, scriptis ad Clementem IV. Summum Pontificem gravissimis literis anno MCCXXVII. adversus exactiones Curie Romanæ, non dubitaverunt palam objicere, tanquam rem certam & cunctis notam, hinc ortum esse schisma Ecclesiæ Orientalis; Ceterum quod propter hujusmodi exactiones, inquit, Orientalis Ecclesia ab obedientia Romane Ecclesiæ recesserit, patet cunctis. Eandem inter alias causam attulere Fratres Prædicatores, dum anno MCCXIII. adversus Græcorum errores scriberent. Extabat eorum liber manuscriptus in bibliotheca Bavarica, unde editus est Ingolstadtij à Petro Stevartio in Tomo singulari anno MDCXVI. & hinc tran-

Epistola hæc erat in Chronico Normannie, inter Scriptores Hill. Norman.

status in totum quartum Bibliotheca Patrum. Tertia occasio fuit, inquit Prædicatores, quam ipsi aliquando nobis in familiari colloquio assignaverunt, scilicet superba nimis exaltio Legatorum Papa. Dicebant namque referentes, quod quando Legati summi Pontificis ab ipsa sede apostolica annuatim Constantinopolim chrisma deferbant, nisi octoginta libra auri à Clero & urbis populo, præter alia dona & munuscula, eisdem impenderentur, non recedebant. Taceo, age, aiebant, de pompa & superbia quam ipsi ostendebant. Vide epistolas Germani Patriarchæ Constantinopolitani ad Papam Gregorium IX. & Cardinales, quæ exstant apud Matthæum Parisium. Claudam verò hanc observationem meam illustri loco Gulielmi Durandi Episcopi Mimatensis, cujus hæc sunt verba ex libro secundo de modo generalis Concilij celebrandi cap. vii. *Præverbium vulgare est: Qui totum vult, totum perdit. Ecclesia Romana sibi vendicat universa. XCIII. di. Diaconi sunt. Vnde timendum est quod universa perdat. Nam (sicut Salomon ait Proverborum xxx.) qui multum emungit, sanguinem elicit. xv. dist. Denique, sicut habetur exemplum de Ecclesia Græcorum, quæ ex hoc ab Ecclesia Romana obedientia dicitur recessisse.*

VII. Eadem strages Occidentem aliquando cœdavit, dissidio inter Ecclesiam & Imperium è variis de jurisdictione contentionibus orto, quod Gregorium VII. & Henricum IV. inter se commisit, nec potuit incendium, quo Europa flagrabat, extingui, donec pax Ecclesiæ reddita fuisset, iis conditionibus quibus depacti sunt Callistus secundus & Henricus V. Contentio illa, quæ corpus Ecclesiæ in duas veluti factiones divisit, & verum schisma conflavit, non aliunde sumpsit originem, quam ex episcopatum Investituris, quæ per anulum & virgam concedebantur: quas quidem Gregorius & eum secuti Pontifices Urbanus II. & Paschalis II. libertati ecclesiasticæ adversas asserbant: è contra Henrici ambo, pater, & filius, eas in eorum jurium censum referebant quæ à Carolo Magno quæsitæ Imperio, per longissimi temporis usum vim constituti habere profitebantur, à quibus excidere illis fas non esset, quandiu Imperium retinerent, atque adeo, si ob assertam Regni libertatem aliqua excommunicatione necerentur, eam nullius momenti futuram.

VIII. Dissensionem verò illam quæ inter Fridericum primum & Hadrianum IV. Alexandrimumque III. exarsit, quæque tot luctuosis cladibus celebratur apud auctores, sola hinc Imperij asserendi, hinc Ecclesiæ in libertatem vindicandæ cupido excitavit. Hadrianus ab hominij sacramento liberos Episcopos contendeat, & Imperium Romanum suo beneficio Friderico collatum. Fridericus verò hoc telo peti dignitatem suam ratus, & Imperij jura ad

feudorum servitute demitti, excanduit, hæcque ratione *Vnitatem scindi, inter Regnum & Sacerdotium schisma fieri*, Edicto testatus est. *Ægrum animum & saucium curare conatus est Hadrianus; sed crudum vulnus, quod Fridericus toto corpore exceperat, tam levi remedio obduci non potuit, quinimo cum Hadrianus Imperij hostes in Italia sublevasset, pestis illa recruduit; & in Alexandrum successorem propagata, schismate corpus Ecclesiæ laceravit.*

IX. Quid loquar de funesta illa dissensione quæ Fridericum II. & Gregorium IX. inter se collisit: Calamitatem illam accepto ferendam docer fides annalium, violatæ à Friderico Clericorum & Ecclesiarum immunitati: quam Honorius III. cum excommunicatione vindicasset, inde luctuosissimi belli & schismatis sub Gregorio IX. licet aliis coloribus quæsitis, occasio nata est. Mitto Ludovicum Bavarum: qui jura Imperij Romani cum asserere tentaret adversus Joannem XXII. horrida belli tempestate & misero schismate Italiam & Germaniam concussit.

X. Quod ad Gallos attinet, ita se in his discriminibus semper gesserunt, ut constantia prudentiæque sua & jura sua retinuerint, & pietatem erga Romanam Ecclesiam non læserint: quæ etiam omne studium suum in id contulit, ut de Francorum Regibus optimè mereretur. Sanè tacendum non est Gallos quandoque ita comparatos, ut si præfractè cum illis actum fuisset, in dissidium abiissent potius quam Ecclesiam Gallicanam veluti capite minui sustinuisent, ut fidem faciunt litteræ ab Ivone Episcopo Carnotensi ad Paschalem II. datæ; quibus Pontificem seriò monet, ne Noviomensis Ecclesiæ divisione tentata, Tornaci Episcopum instituat, contra veterem consuetudinem. *Novis, inquit ille, paternitas vestra quia Regnum Francorum præ ceteris regnis sedi apostolicæ semper fuit obnoxium: & idcirco quantum ad ipsas regias personas pertinet, nulla fuit divisio inter Regnum & Sacerdotium. Quod ergo hæctenus cum pace & utilitate Ecclesiæ observatum est, humiliter petimus ut de cetero observetur, & Regni Francorum pax & summi Sacerdotij nulla subreptione dissolvatur. Quod idcirco prelibamus, quia audivimus Clericos Tornacenses apud apostolicam sedem venisse, petituros ut apostolica præceptione proprium possint habere Episcopum, & Noviomensis Ecclesiæ frustrare privilegium. Quod ne fiat, sicut filij & fideles rogamus & consulimus: ut statum Ecclesiarum, qui quadringentis ferme annis duravit, inconcussum manere concedatis; ne hac occasione schisma, quod est in Germanico regno ad-*

Fridericus in Edicto anni 1157.

Joan. Villani. l. 6. c. 16. Vinc. Belloc. l. 30. c. 129.

Joannis Extravag. & Edictum Ludovici Bavarum.

170 ep. 118. Vide infra lib. 4. cap. 11. §. 3.